

Ajuntament de Lleida

En dono fe,
El secretari general de l'Ajuntament de Lleida

ANNEX I

GUIA D'ESTILS DEL NOMENCLÀTOR DE LLEIDA.

Aquesta guia defineix l'estil del nomenclàtor dels carrers de la ciutat de Lleida, amb l'objectiu d'homogeneïtzar la seva grafia en tots els àmbits de l'Ajuntament i de la ciutat.

Partint de la grafia dels topònims anteriors a l'elaboració d'aquesta guia, de la història del nom de les vies segons la guia de carrers de 1980 elaborat per l'Ajuntament i amb els antecedents històrics existents a l'arxiu, s'estableix la grafia de les vies de la ciutat de Lleida tal i com figura a la taula adjunta a l'annex II d'aquest reglament, seguint els criteris d'aquest annex.

1. Denominació

a.- El nom propi

Els noms propis es regeixen per la mateixa normativa lingüística que els noms comuns, excepte en el fet que la lletra inicial dels noms propis s'escriu amb majúscula.

Des d'un punt de vista pràctic, hem de considerar que tot el que va darrere del genèric carrer/plaça/avinguda/rambla, etc. forma part del nom propi de la via, per la qual cosa tots els elements que van al darrere han de començar amb majúscula inicial:

- *Plaça del Molí de Sant Anastasi*
- *Carrer de la Serra d'Almenara*
- *Carrer de l'Arquitecte Campmany*

a1.- Antropònims (noms propis de persona)

Quan els carrers porten el nom de personatges catalans, cal posar els noms en català:

- *Carrer de Lluís Companys*

Cal adaptar a la normativa vigent de la llengua catalana les grafies dels noms i cognoms anteriors a l'establiment del Registre Civil (1870):

- *Carrer de Ramon Llull (i no carrer de Ramon Lull)*
- *Carrer de Sucs (i no Carrer de Suchs)*

Si els personatges són posteriors a la instauració del Registre Civil (també si van néixer abans, però van viure fins després de 1870), se'n respectarà la grafia utilitzada per la persona:

- *Carrer de Pepita Sagañoles*
- *Blocs d'Onésimo Redondo*
- *Carrer de Pascual Madoz – Llivia*

Pel que fa a la conjunció i entre cognoms, es respecta l'ús que en feia la persona, ja que hi ha qui la inclou entre els dos cognoms i qui no ho fa (totes dues pràctiques són habituals en català):

- *Carrer d'Agustí Duran i Sanpere*

Ajuntament de Lleida

En el cas de personatges històrics (bíblics, grecolatins, medievals, etc.) i mitològics no catalans, si tenen una forma en català amb tradició, es manté la solució catalana. De la mateixa manera, es fa servir la forma catalana en el cas dels noms de reis, membres de les corts reials, papes i sants:

- *Carrer d'Indíbil i Mandoni*
- *Carrer de Calixt III*
- *Carrer de Ludovicus Pius*

Si els personatges no tenen un nom amb una tradició d'ús en català consolidada, farem servir el nom en la llengua originària:

- *Plaça de Cervantes*
- *Carrer de Daunois*
- *Carrer de Yehudi Menuhin*

En aquests casos, si els noms castellans incorporen la conjunció copulativa, es mantindrà en aquella llengua:

- *Carrer de Ramón y Cajal*

Quan els personatges tenen noms en llengües que utilitzen altres alfabets, cal emprar la forma transcrita, és a dir, adaptada fonèticament al nostre sistema alfabètic, ja que és la més adequada per a un ús públic:

- *Plaça de Dostoievski*

a2.- Topònims (noms propis de lloc)

Els topònims de Catalunya tenen com a única forma oficial la catalana, d'acord amb la normativa lingüística de l'Institut d'Estudis Catalans, excepte els de la Vall d'Aran, que tenen l'aranesa (article 18 de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística).

La forma ortogràfica dels topònims—inclous els noms dels municipis i dels nuclis de població (ciutats, viles, pobles i llogarrets)—s'estableix a partir de la pronúncia genuïna actual i d'acord amb la documentació més antiga quan hi ha vacil·lacions gràfiques o dificultat per a determinar la forma correcta, sobretot en els casos de neutralització fonètica. Generalment, la solució històrica coincideix amb la forma viva, però, quan l'evolució ha allunyat el nom d'avui (és a dir, que hi ha hagut canvis en el nom que no corresponen a vacil·lacions gràfiques) del seu origen, s'ha respectat la forma evolucionada, és a dir, la forma actual.

Els topònims catalans han de seguir els criteris exposats anteriorment pel que fa a l'ús de la toponímia catalana (manteniment de l'article quan el topònim en porta, regularització ortogràfica en el cas de la microtoponímia, ús normatiu de les aglutinacions, etc.):

- *Carrer dels Horts - Sucs*
- *Carrer dels Pins - Raimat*

Els topònims de fora de l'àrea lingüística catalana, el que coneixem com a exònims, generalment no tenen una forma en català, llevat del nom dels països, de les seves capitals, del nom de les províncies espanyoles o dels departaments francesos i de les poblacions més pròximes geogràficament o d'aquelles poblacions amb les quals hi ha hagut una relació històrica significativa. Solament farem servir la forma catalana dels topònims estrangers quan les adaptacions tinguin una

Ajuntament de Lleida

tradició històrica d'ús contrastada en català (i les puguem trobar en les principals obres de consulta en català):

- *Carrer d'Astúries*
- *Plaça d'Andalusia*

Quan els topònims exògens no tinguin una forma catalana d'ús històric ben consolidada, emprarem la forma en la llengua originària:

- *Carrer de Martos (ciutat Jaén)*

b.- Carreteres

Davant el nom de la carretera, el nom del vial porta la denominació oficial de la via:

- *Carretera C-12 Corbins*

c.- Dates

En els noms de les vies urbanes, les dates (llevat dels anys en les dates completes i dels segles) s'escriuen amb lletres:

- *Plaça de l'U d'Octubre*
- *Passeig de l'Onze de Setembre*
- *Avinguda de Pius XII*
- *Carrer del Vint-i-sis de Gener de 1641*

d.- Hidrònims

En el cas dels cursos d'aigua, s'ha de tenir una cura especial a l'hora de preservar l'ús de l'article:

- *Partida de la Femosa*
- *Polígon Industrial del Segre*

En el cas concret de la ciutat de Lleida, els carrers amb nom de cursos d'aigua van precedits del mot riu, i cal ometre l'article entre el mot riu i el nom:

- *Carrer del Riu Ebre*
- *Passatge del Riu Corb*

També cal tenir cura a respectar l'ús de la preposició de en la denominació de cursos d'aigua que prenen el nom de llocs per on passen:

- *Carrer del Riu de Siurana i no riu Siurana*

2. Grafia

e.- Majúscules i minúscules

Els noms genèrics que indiquen el tipus de via (carrer, plaça, avinguda, passatge, passeig, rambla, baixada, etc.) són noms comuns i, per tant, s'escriuen amb minúscula inicial (llevat que vagin en posició inicial o després de punt). Cal respectar les formes característiques locals (rambla, rial, travessera, travessia, costa, esplanada, etc.).

Ajuntament de Lleida

Quan un genèric ha perdut el seu significat primitiu i, d'aquesta manera, ja no manté la seva funció com a nom comú, cal escriure'l amb majúscula inicial en totes les posicions:

- *Carrer de Cal Bernet*
- *Avinguda de La Canadiense*

La part denotativa (el nom propi) s'escriu sempre amb majúscula, encara que sigui un adjectiu:

- *Carrer Major*

L'article personal (en, na, n') va sempre en minúscula:

- *Carrer dels Omells de na Gaia*

El segon terme (i el tercer si també n'hi ha tres) d'un compost unit per un guionet s'escriu amb la inicial en minúscula (vegeu l'apartat 3.4. Guionets), a excepció que els mots siguin noms propis:

- *Partida de Camp-rodó*
- *Carrer de Vila-rodona*

f.- La preposició "de"

La preposició "de" serveix per enllaçar la part genèrica amb la part específica del topònim o del nom propi i, per tant, no s'ha de suprimir en la retolació, encara que s'ometi en la parla col·loquial:

- *Avinguda de Balmes*
- *Plaça de Rosa Sensat*

També és recomanable mantenir-la quan s'abreuja el genèric:

- *Av. de Balmes*

La preposició "de" segueix les normes generals d'apostrofació, s'apostrofa davant de totes les vocals i davant de h muda i no s'apostrofa davant de noms de lletra ni davant de i/u consonants. No s'apostrofa davant h aspirada o noms castellans.

- *Carrer d'Agramunt*
- *Carrer de Huelva*

Quan la part específica és un adjectiu, un número o una lletra, el topònim no porta preposició, mentre que els adjectius van amb majúscula inicial perquè actuen com a nom propi:

- *Carrer Gran - Llivia*
- *Carrer H - Camí dels Frares*
- *Plaça Major - Raimat*

g.- L'article

En la retolació viària, l'article segueix les normes generals de majúscules i minúscules, de contracció amb les preposicions i d'apostrofació. Es manté davant del nom que descriu un lloc i del nom de persones que van precedits pel seu càrrec, ofici, tractament, etc. (aquests noms comuns han d'anar amb majúscula perquè formen part del nom propi de la via):

- *Carrer del Pintor Albert Vives*
- *Avinguda del Doctor Fleming*

També s'hi manté quan aquests mots descriptius hi apareixen tot sols:

Ajuntament de Lleida

- *Carrer de l'Arborètum*
- *Carrer de la Boira*

No porten article, però, quan es tracta del nom de la persona sense el càrrec o ofici i en algun cas concret:

- *Avinguda d'Aurèlia Pijoan (i no carrer de l'Aurèlia Pijoan)*
- *Plaça de Mossèn Jacint Verdaguer (cas concret)*
- *Carrer de Sant Antoni*
- *Carrer de Nostra Senyora del Carme*

Si aquest article es manté fossilitzat, s'escriu aglutinat.

- *Carrer de Sarroca*

S'ha de mantenir sempre l'article quan forma part del topònim, és a dir, quan precedeix el nom propi, ja que en forma part intrínseca, i ometre'l quan no en porta:

- *Carrer dels Alamús (municipi, Segrià)*
- *Carrer d'Alfarràs (municipi, Segrià)*

També s'ha de mantenir sempre l'article en el cas concret de les comarques, a excepció d'Osona:

- *Carrer de la Garrotxa*
- *Carrer de la Noguera*

Igualment, es conserva l'article en alguns nom d'estats, països i regions: *les Bahames, les Canàries, els Estats Units d'Amèrica, el Marroc, la Toscana*. Si no van en posició inicial, aquests articles s'escriuen en minúscula.

En canvi, en aquells casos en que l'ús de l'article sigui opcional, es mantindrà l'article:

- *Carrer de l'Argentina*
- *Carrer del Brasil*

Els articles dels topònims no catalans no adaptats s'escriuen amb majúscula i no es contrau amb les preposicions: *Los Angeles, Les Houches, Las Palmas*.

Quan un topònim o nom propi ha estat pres com a nom comercial, l'article s'escriu amb majúscula:

- *Plaça de Lo Marraco*

Es regularitza l'article literari en el nom dels municipis i, generalment, en els nuclis de població, però és manté l'ús de l'article lo en la microtoponímia i en els topònims relacionats amb el relleu i els cursos d'aigua:

- *Partida de Fontanet lo Curt*

L'article personal segueix la mateixa norma que la resta d'articles, també en l'ús de majúscules i minúscules:

- *Carrer del Fondo d'en Roig*
- *Carrer d'Enric Pubill "lo Parrano"*

Ajuntament de Lleida

h.- Abreviacions i sigles

En la nomenclatura oficial, cal escriure els noms complets, sense abreviar-los:

- *Carrer del Pla de Santa Maria*

Quan no sigui possible, les abreviatures s'escriuen sempre amb minúscula si corresponen a noms comuns, excepte el descrit al punt següent, mentre que van amb la inicial en majúscula si corresponen a un nom propi. Quan calgui abreujar un nom, s'haurà d'escriure només la inicial del nom o el determinatiu del topònim seguida d'un punt i un espai. En el cas que un nom o un cognom comencin per una lletra accentuada, es manté l'accent en l'abreviatura:

- *Carrer d'E. Pubill "lo Parrano"*
- *Carrer de Pepita Ú.*

Són una excepció en les majúscules, les abreviacions de les formes de tractament i de designació genèrica de persones (senyora, professor...) que precedeixen els noms propis i quan formen part del nom propi de la via, que s'escriuen sempre amb la inicial en majúscula:

- *Carrer del Dr. Biosca (de doctor)*
- *Plaça del Mn. Antoni Rubiella (de mossèn)*

Els hagiòtopònims (els topònims basats en noms de sants), quan calgui abreujar-los es farà com a St. (Sant) i Sta. (Santa), amb punt i seguit d'un espai:

- *Carrer de Pere de St. Climent*

No hem d'afegir cap lletra o lletra volada a l'abreviatura de l'antropònim.

- *Carrer de Josep M. Alba (no Ma. ni M.^a)*

Encara que calgui abreujar un topònim, no se'n pot suprimir l'article. Tampoc es pot abreujar el nom dels municipis formats pel nom de diverses poblacions coordinats (Montcada i Reixac i no Montcada i R.).

Les abreviatures establertes per a l'escriptura de les vies de la ciutat de Lleida són les següents. Per tradició, s'accepta la seva forma de sigla, amb les dues lletres en majúscula i sense el punt final quan formin part de llistats en bases de dades i programes informàtics. S'adjunta la correspondència amb les sigles cadastrals:

TIPUS DE VIA	ABREVIATURA	SIGLA AJUNTAMENT	SIGLA CADASTRE
Avinguda	Av.	AV	AV
Baixada	Bda.	BX	BJ
Balcó	Ba.	BA	--
Barri	B.	BR	BO
Blocs	Bl.	BL	--
Camí	Cm.	CM	CM
Camí travesser	Trv.	TV	
Carrer	C.	CA	CL
Carrerada	Cda.	CD	--

Ajuntament de Lleida

Carreró	Cró.	CO	CJ
Carretera	Ctra.	CT	CR
Connexió	Cnx.	CX	--
Disseminat	Di.	DI	DS
Falda	Fa.	FA	FD
Glorieta	Gl.	GL	GL
Gran Via	Gv.	GV	GV
Grup	Gr.	GR	GR
Jardins	Ja.	JA	JR
Mirador	Mi.	MI	MD
Parc	Pc.	PC	PQ
Partida	Pd.	PD	PD
Passarel·la	Pa.	PA	--
Passatge	Ptge.	PT	PJ
Passeig	Pg.	PG	PS
Plaça	Pl.	PL	PZ
Polígon Industrial	Pol.	PI	PL
Pont	Pt.	PO	PT
Ramal	Rml.	RL	--
Rambla	Rbla.	RA	RB
Ronda	Rda.	RO	RD
Rotonda	Rtda.	RT	--
Travessia	Trav.	TR	TR
Urbanització	Urb.	UR	UR
Zona	Z.	ZO	ZO

i.- Accentuació

Els accents dels topònims es respecten i no s'ometen mai, ni en la retolació ni quan s'escriuen amb majúscules, tant si és la lletra inicial com tota la paraula.

j.- Apostrofació

Per al símbol de l'apòstrof, s'utilitzarà el símbol destinat a aquest ús del teclat, mai es substituirà pel símbol destinat a l'accent.

k.- Guionets

En el nom de les vies, cal respectar el guionet dels noms i dels topònims. En la toponímia, s'escriuen amb guionet els topònims formats per l'aglutinació de dos mots en què el primer element acaba en vocal i el segon comença amb r-, s- o x-, quan hi ha geminació de ll o quan podria induir a lectures errònies:

- *Carrer de Cos-Gayon*

Ajuntament de Lleida

- *Carrer de Bell-lloc d'Urgell*

Cal tenir en compte que la grafia ha de reflectir la pronúncia, de manera que les solucions gràfiques diferents corresponen a solucions fòniques diferents:

- *Camprodon (Ripollès) però Camp-rodon (Olvan, Berguedà)*

També s'escriuen amb guionet alguns compostos d'interpretació poc clara o que es pot considerar que presenten una forma fixada històricament:

- *Guarda-si-venes (nucli de població, Guissona, Segarra)*

Per distingir els carrers dels diferents nuclis descentralitzats amb el mateix nom, s'afegeix, en la nomenclatura oficial dels primers (no en format placa), el nom del nucli, seguit d'un guionet i d'un espai:

- *Carrer Major - Raimat*
- *Carrer de Sant Francesc - Sucs*

I.- Puntuació

Mai no s'ha de posar punt final als rètols que apareguin en la senyalització viària.

Les abreviatures porten un punt (av., pl., rbla., etc.), mentre que els símbols (km) i les sigles (FC) no en porten. Les abreviatures i els símbols s'escriuen amb minúscula, mentre que les sigles, amb majúscula.

m.- Cometes

Quan el nom d'una via conté un renom, aquest s'escriu entre cometes. S'utilitza el símbol de les cometes del teclat, mai es substituirà pel símbol destinat a l'accent ni a l'apòstrof.

- *Carrer d'Enric Pubill "lo Parrano"*